

Λύσεις

1.

Η καλλιεργούμενη ελιά είναι δένδρο ή δενδρύλλιο που μπορεί να ζήσει πολλές εκατοντάδες χρόνια... Τα φύλλα (ενν. της) είναι απλά και διατάσσονται αντίθετα... Το χρώμα τους είναι πράσινο στην πάνω πλευρά και υπόλευκο στην κάτω... Η ελιά δεν είναι απαιτητικό δένδρο όσον αφορά το έδαφος. Μπορεί να αναπτυχθεί σε τέτοια φτωχά εδάφη, όπου με δυσκολία αναπτύσσονται άλλα καρποφόρα δένδρα. Καλύτερα όμως αναπτύσσεται και αποδίδει σε βαθιά αμμοπηλώδη εδάφη που διαθέτουν καλή υγρασία και αποστραγγίζουν καλά.

Στην περίπτωση δημιουργίας ενός ελαιώνα από νερά φυτά, αρχικά προετοιμάζεται το έδαφος, ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή διαφόρων καλλιεργητικών περιποιήσεων και να αναπτυχθούν καλύτερα τα δένδρα. Εάν το έδαφος παρουσιάζει κλίση, η φύτευση γίνεται κατά τις ισοϋψείς καμπύλες, για να αποφεύγεται η διάβρωση. Σε περιοχές με μεγάλη κλίση η φύτευση γίνεται σε αναβαθμίδες.

(Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα 1984, 1992, λήμμα *ελιά*).

Το δάσος της ελιάς είναι απέραντο. Μια θάλασσα γλαυκή και ασημένια, που κυματίζεται ανάλαφρα και κρατά αδιάκοπα στα φυλλώματα ένα απόφεγγο φεγγαγιού. Ανεβαίνει αυτό το αργυρό δάσος ως τις κορφές των βουνών, σκαλί – σκαλί, σκαρφαλώνει στους βράχους του Ολύμπου, καβαλικεύει τον Λεπέτυμνο. Σηκώνεις τα μάτια προς τον ουρανό και αντικρύζεις τα ασημένια κύματα ν' ανεβαίνουν. Είναι εκατομμύρια δέντρα, που γενέες αγροτών φύτεψαν ως πάνω στα κατσάβραχα, κουβαλώντας από τον κάμπο μέσα σε κοφίνια το χώμα για να τα θρέψουν.

(Σ. Μυριβήλη. 1954. *Απ' την Ελλάδα: ταξιδιωτικά*. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας. 248-9).

3.

εγκυκλοπαιδικό λήμμα

τυπικό ύφος: *διατάσσομαι, υπόλευκος, αποδίδει, αμμοπηλώδης, αποστραγγίζω, φύτευση (≠ φύτεμα), αναβαθμίδα (≠ πεζούλι, ξερολιθιά)*

παθητική φωνή

λογοτεχνικό απόσπασμα

μεταφορές: *το δάσος της ελιάς... Μια θάλασσα, ασημένια κύματα*

προσωποποιήσεις: το δάσος της ελιάς σκαρφαλώνει, καβαλικεύει

λογοτεχνικές λέξεις: γλαυκή, απόφεργο

οικείο ύφος: καβαλικεύω, κατσάβραχα

χρήση β' ενικού προσώπου: είδος επίκλησης του αποδέκτη

6.

	τις τιμές	τα έξοδα	τις εξόδους μου	το φαγητό	την ένταση του ήχου	την ταχύτητα	την ορατότητα	το κέρδος
μειώνω	+	+	+	+	+	+	+	+
ελαττώνω	-	+	+	+	+	+	+	+
περιορίζω	-	+	+	+	-	-	+	+

11.

- +

/ / /

βρομίζω ρυπαίνω μολύνω

12.

Ήταν μια απόφαση της στιγμής. Δεν το είχα προσχεδιάσει.

Μετά το ατύχημα αισθανόταν ότι η ζωή του είχε αλλάξει από τη μια στιγμή στην άλλη.

Πρόλαβε το τρένο την τελευταία στιγμή.

Θα συζητήσουμε αργότερα για το διαγώνισμα, τώρα δεν είναι η κατάλληλη στιγμή.

Ένωθε άσχημα από τη στιγμή που δέχτηκε την πρότασή τους.

Βρίσκονται σε κατάσταση πανικού, γιατί ο διοικητής θα έρθει από στιγμή σε στιγμή.

Μέχρι στιγμής δεν έχω γνωρίσει κανέναν καλλιτέχνη.

Προς στιγμήν νόμισα ότι έχασα το πορτοφόλι μου!

Μπορεί να καθαρίσει όλο το δωμάτιο στη στιγμή.

Σε αυτό το τηλέφωνο μπορείς να με βρεις ανά πάσα στιγμή.

18.

	αίσθη- ση ώρα- σης	με προ- σοχή	με προ- σπάθεια	άσκοπα	συνεχιζό- μενα	για να μελετή- σω κάτι	για να ελέγ- ξω κάτι	με θαν- μασμό	κάτι που βρίσκεται απέναντι	κάτι που βρίσκεται μακριά
βλέπω	+									
κοιτάζω	+	+								
παρατηρώ	+	+				+				
παρακο- λουθώ	+	+			+		+			
χαζεύω	+			+				(+)		
εποπτεύω	+						+			
διακρίνω	+		+							
αγναντεύω	+									+
ατενίζω	+									+
αντικρίζω	+								+	

19. Νίκος Μάργαρης, ΤΟ ΒΗΜΑ 24.11.1996. Πρόκειται για σύντομο κείμενο βιβλιοπαρουσίασης γραμμένο σε οικείο ύφος.

20.

κάνουν εξαγωγή: εξάγουν

21. Για την έκφραση της ειρωνείας χρησιμοποιούνται φράσεις υπερβολικές («το θεωρώ έγκλημα»), αλλά και στερεότυπες φράσεις της καθαρεύουσας (ουδεμία ανάγκη, και τα τοιαύτα) που συχνά εκράζουν ειρωνεία στη σύγχρονη νέα ελληνική, όταν χρησιμοποιούνται σε κείμενα που δεν είναι γραμμένα σε τυπικό ύφος.

23. Οι διαφημίσεις χαρακτηρίζονται από στοιχεία υπερβολής που γλωσσικά πραγματώνονται με τη χρήση λέξεων και εκφράσεων με θετική φόρτιση.

25.

-

+

_____/_____/_____/_____
μου αρέσει ευχαριστιέμαι απολαμβάνω